

28/04/2020

Făclia vie a Paștilor Blajinilor la Rădășeni

Altădată, în luna de după Duminica Tomii, ulițele Rădășenilor ar fi fost pline de săteni, îmbrăcați de sărbătoare, mergând, grupuri-grupuri, spre cimitirul satului. Femeile ar fi dus pe mână coșuri doldora de bucate și ouă -închistrite, ca să le împartă „de sufletul -blajinilor”. Satul cel adormit și satul cel viu s-ar fi întâlnit atunci, într-o frățietate a rugăciunii dincolo de fire. Dar anul acesta e unul neobișnuit, iar blajinii din cimitir s-au -întâlnit numai cu părintele Georgian Rotar, care a trecut pe la fiecare mormânt, să-l sfințească și să aprindă o lumânare.

Pandemia și regulile stricte impuse de autorități au făcut ca anul acesta rădășenienii să nu mai poată sărbători Paștile Blajinilor cum au apucat din bătrâni. La cimitir nu au avut voie să se ducă, să sfințească mormintele și coșurile cu bucatele pascale. Cu toate acestea, gospodinele n-au stat în loc. În sâmbăta de la sfârșitul Săptămânii Luminate au copt din nou pască și cozonaci și au închistrit ouă. Fiindcă părintele paroh Georgian Rotar, de la biserica de lemn ctitorită de Tomșa-Vodă, le-a îndemnat să nu renunțe la acest așa de frumos obicei și să nu-i uite pe cei adormiți. Așa că femeile au închistrit iar ouă, cu ceară albă, pe fond roșu, cu motive cum numai la Rădășeni găsești și care s-au desprins din îndeletnicirea de veacuri a sătenilor – munca în întinsele și înmiresmatele livezi: floarea paștelui, scara culegătorilor, crenguța cu mere, lăcrămioarele.

Aceste frumoase ouă, ca și bucatelor pregătite, alături de produse neperisabile (zahăr, făină, ulei, cartofi), pe care le-au dăruit credincioșii și care au fost adunate în condiții de maximă igienă, au fost împărțite bătrânilor din Căminul „Sfântul Andrei” de la Fălticeni și celor de la Căminul de la Suha-Mălini. „Toate aceste alimente, pe care altădată oamenii le-ar fi împărțit cu mâna lor, le-am strâns, respectând toate normele de siguranță, și le-am dăruit bătrânilor noștri, de la căminele din apropiere. Slujba de sfințire a bucatelor am săvârșit-o la biserică, doar eu și dascălul, apoi am mers și am stropit cu agheasmă fiecare mormânt din cimitir. Iar credincioșii au putut urmări slujba de acasă, în direct, pe internet”, explică părintele Georgian Rotar, parohul bisericii de lemn cu hramul „Sfinții Mercurie și Ecaterina” din Rădășeni.

Iar blajinii vor fi cinstiți, așa cum ar fi trebuit să se întâmple acum, la Paștile lor, abia în momentul în care autoritățile vor ridica restricțiile. „Când va fi voie, vom face slujba cuvenită, la cimitir, și poate va putea să participe măcar câte un membru din fiecare familie”, consideră părintele Georgian Rotar.

O sărbătoare veche, răspândită în toată țara

Potrivit cercetătorului Ion Ghinoiu, Paștile Blajinilor este o sărbătoare marcată în mai multe zone din țară: Moldova, Bucovina, Dobrogea, Maramureș, Bistrița-Năsăud. „În această zi, credincioșii depun ofrande pe morminte, bocesc morții, împart pomeni, fac libațiuni (vărsarea câtorva picături dintr-o băutură, mai ales vin, înainte de a bea din ea, n.r.), întind mese festive în cimitir, lângă biserică sau în câmp, la iarbă verde”, notează Ion Ghinoiu în volumul „Comoara satelor. Calendarul popular”. Semnele de legătură ale lumii viului cu lumea celor adormiți sunt cojile ouălor. „Când femeile strică ouăle pentru pască și cozonac, cojile le dau pe pâraș, care le duc spre țara blajinilor, unde ajung de-abia a doua zi după Duminica Tomii, și abia atunci află și blajinii c-au venit Paștile”, citează folcloristul Simeon Florea Marian, în volumul „Sărbătorile la români”, una dintre legendele blajinilor care circulau în Bucovina la începutul veacului trecut.

În Rădășeni, pe timp de pandemie, biserica a venit acasă la credincioși. Ca și în multe alte locuri din țară, la Rădășeni, în perioada prepascală, ca și de Paști, sătenii au respectat regulile și n-au venit la biserică. Dar biserica, în chip minunat, a venit ea însăși la credincioși, aducându-le mângâiere și îmbărbătându-i pentru a trece peste această perioadă grea. Și încurajându-i să se roage acasă, să nu se lase cuprinși de deznădejde. De la începutul pandemiei, părintele Georgian Rotar a slujit zilnic Sfânta Liturghie, rugându-se neconținut pentru sănătatea enoriașilor și îndepărtarea bolii. De asemenea, săptămânal, inclusiv de Paști, a sprijinit cu alimente opt bătrâni singuri, mergând efectiv la poarta fiecăruia, să-i ducă cele de trebuință.

Apoi, preoții Constantin și Georgian Rotar, de la Biserica „Sfinții Mercurie și Ecaterina” din Rădășeni, ca și părintele Constantin Aioanei, de la Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, cealaltă parohie din sat, au ținut toate slujbele și deniile, chiar dacă bisericile au fost goale și chiar dacă a fost dureros pentru fiecare dintre ei, dar au făcut tot posibilul să fie transmise pe internet pentru enoriașii lor, au străbătut tot satul de Florii, sfințind ulițele și casele, le-au dus oamenilor mugurași sfințiți, apoi, în noaptea Învierii, le-au dus Lumina și anafură și le-au sfințit bucatele – coșurile cu pască și ouă roșii – din poartă-n poartă.

Și la Izvorul Tămăduirii, sărbătoare în care altădată slujba se făcea în sobor, la izvoarele de la Rădășeni, preoții au slujit singuri, săvârșind Agheasma mică în bisericile lor, apoi au traversat iarăși tot satul, într-o procesiune cu Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului „Portărița” de la Biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Rădășeni și cu racla cu moaște de la Biserica „Sfinții Mucenici Mercurie și Ecaterina” (părțile din moaștele Sfântului Mare Mucenic Mercurie, ale Sfinților Împărați Constantin și Elena, pătrocă din Sfânta Cruce și o pătrocă din moaștele Sfântului Ierarh Nectarie, vindecătorul de boli). Au oprit la fiecare troiță, unde au înălțat o ectenie, dar și rugăciuni pentru boală și pentru secetă. „E o perioadă grea pentru noi toți, dar mai ales pentru credincioșii noștri. Sunt oameni responsabili și înțeleg restricțiile, dar îi doare că nu pot fi alături, în rugăciune, la biserică, după datina veche, în această perioadă pascală așa de specială. De aceea, în tot acest timp, noi, preoții, am vrut să le aducem o mângâiere, să știe că nu sunt uitați. Am trecut pe fiecare uliță, la fiecare mare sărbătoare, cu o mașină deschisă, echipați

corespunzător și am stropit ulițele și porțile cu agheasmă”, spune părintele Georgian Rotar.

Efortul acestor vrednici preoți, ca și al multor altora din țară, întregește emoția și gândul că bucuria pascală a fost deplină, chiar și în ultimul cătun, chiar și în ultima casă, chiar și la ultima fereastră luminată din Rădășeni.

ziarullumina.ro